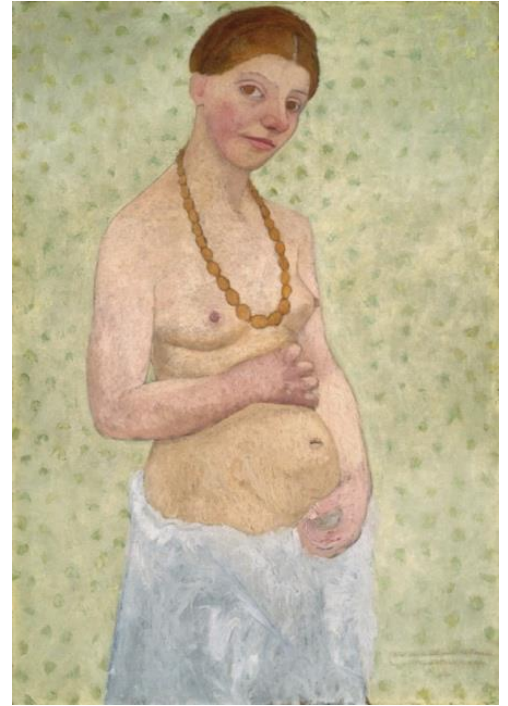

NTOG Kunstsalon

De Duitse kunstenares Paula Modersohn Becker (1876-1907) was een ambitieuze vrouw. Ze groeide op in een aristocratisch milieu waarin intellectuele en culturele ontwikkeling belangrijk was. Tegelijkertijd golden er strikte normen wat betreft de rol van een vrouw ten aanzien van huwelijk en moederschap. Paula Becker was een getalenteerde kunstenares en voelde een grote drang om in het kunstenaarsvak haar weg te volgen. In de kunstenaarskolonie te Worpswede ontmoette ze Otto Modersohn waar ze in 1901 mee trouwde. De maatschappelijke druk om zich te richten op het krijgen van kinderen viel haar zwaar. Ze wilde schilderen! Ze verliet haar man en reisde af naar Parijs om artistieke vrijheid na te streven. Ze zocht naar een identiteit die verder ging dan de traditionele vrouwenrol. De behoefte om kunst te maken was groot, maar het verlangen naar een kind bestond daarnaast ook. Een tweestrijd: artistieke versus biologische creatie. Ze schilderde dit werk: *Self-Portrait, Age 30, 6th Wedding Day (25 May 1906)*. We zien haar ontkleed van boven met een ketting om de hals en een doek gedrapeerd vanaf de onderbuik. Ze kijkt ons direct aan met een rustige doch sterke blik. Roze blosjes op de wangen. Tussen haar handen toont ze een zwangere buik. Het is het eerste naakte zelfportret van een vrouwelijke kunstenaar. Jezelf als vrouw naakt afbeelden en dan ook nog een intieme fysieke ervaring als zwangerschap verbeelden was zeer onconventioneel. Op het moment dat ze dit schilderde was ze niet zwanger. Ze verbeeldt hier de dualiteit van haar scheppend vermogen en het symboliseert haar ambivalente band met het creëren van kunst en het creëren van een baby. Ze keerde terug naar haar man en een jaar later schilderde ze dit andere werk: *Self-Portrait with two flowers in her raised left hand (1907)*. Ditmaal was ze daadwerkelijk zwanger. Ze houdt haar rechterhand op haar zwangere buik en kijkt ons zelfverzekerd aan, alsof ze een boodschap te vertellen heeft. Wellicht vertelt ze ons die boodschap via de bloemen die ze omhoog houdt. Twee bloemen in bloei, verbonden aan de stam. Een bloem voor haar kind en een bloem voor haar kunst, beiden uit haar vrouwelijke creativiteit ontsproten. Ze lijkt te willen zeggen: 'Wacht maar, ik ga beide bloemen in bloei houden!' Ze beviel van haar eerste kind en overleed in het kraambed aan de gevolgen van massale longembolieën. Ze is in het maternale harnas gestorven. Paula was als vrouwelijke kunstenaar een pionier op het gebied van expressionistische schilderkunst en in de strijd om werk-privébalans. Ze liet een dochter, Mathilde, achter, meer dan vierhonderd schilderijen en zeker duizend tekeningen. Erfgoed van een vruchtbaar leven.

Daphne Voormolen, arts foetale geneeskunde WKZ
Stichting Kunst Salon

Colofon: Paula Modersohn Becker,
Self-Portrait, Age 30, 6th Wedding Day (1906)
Self-Portrait with two flowers in her raised left hand (1907)

